

Janez Rožencvet:

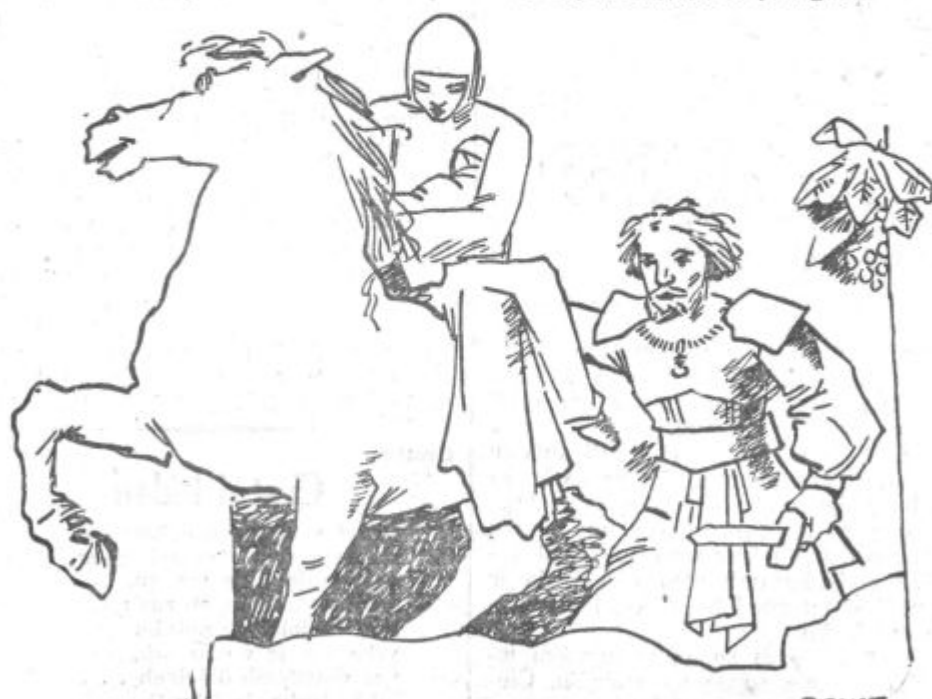
Hudobna čarovnica

1.

Hudobni kralj je vrgel dobrega s prestola in dobri kralj je moral bežati. Ponoči, s kraljico in svojim detetom vred na enem samem konju in z dragocenostmi, kolikor jih je mogel v naglici spraviti v žepe.

sta se obrnila, da poiščeta dete. Trudila sta se kralj in kraljica, vendar v temi v gozdu nista nič našla.

Nazadnje upehana malo postojita in začujeta otroški jok. Gresta za jokom in najdeta pod grmom dečka, ki jima je ihto dopovedal, da se je izgubil.

PIRNAT

Konj se je na begu utrudil. Kralj je razjahal in vodil na povodcu konja, ki je nosil še kraljico in njegovo hčerko. Kraljica pa je od prestanega strahu in napora onemogla zadremala, da ni začutila, kedaj ji je z naročja zdrsnilo dete v povojih na tla, na mehki mah.

Ko se je zdrnila, je prestrašena rekla kralju: »Za božjo voljo, dete sva izgubila!«

Stopila je s konja in oba s kraljem

»Ne bežim naprej, dokler ne najdem svoje hčerke!« dé kraljica.

A kralj nato: »Nimam kresila, da bi zanetil ogenj in prižgal baklje. V temi ne moreva uspešno iskati, a do jutra morava biti daleč na varnem. Ljudje, ki se jim je izgubil deček, ga bodo iskali, naši namesto njega najino hčerko in skrbeli zanjo. Ko se vrnem na prestol, dobiva midva svojo hčerko in oni svojega dečka nazaj. Zverj tukaj

ni čutiti in pomisliti tudi, da lastnemu detetu ne moreva nikoli nič koristiti. Če naju hudobni kralji vjame in ubije.*

Kralj je s težka pregovoril kraljico, da je sedla z najdenim dečkom na konja. Bežali so, kar so mogli in prišli zjutraj srečno v deželo sosednega prijateljskega kralja.

Oni večer so v drvarjevi koči kraj gozda dolgo z večerjo čakali očeta, ki je delal globoko v gozdu. Nazadnje je oče prišel, mati je sklicala otroke in sedli so za mizo. Ko je pa mati razdelila vsem žlice, ji je ostala v roki še najmanjša žlica in opazili so, da najmlajšega manjka pri mizi. Preiskali so hišo, hlev in vrt, če ni fant kje zadremal, a nikjer ga ni bilo. Tudi ni nihče vedel, kedar ga je zmanjkalo in kam je šel, zakaj pri hiši je bilo toliko otrok, da niso vsakega precej pogrešili. Hodili so pa zinerom v gozd, ker so ga bili otroci vajeni.

Povečerjali so brž in oče je pripravil baklje, da so šli pogrešanca v gozd iskat. »Če je šel na drugo stran, proti vasem,« je dejal oče, »so ga že ljudje našli in pridržali čez noč. V šumi se ga pa lahko zver loti, tja moramo najpreje iti!«

V gozdu so svetili in klicali na vse strani. Našli so deklico v povojih, ki je v malhu spala mirno kakor v materinem naročju. Drvarjeva žena jo je pobrala in pomagala naprej iskati svojega sina. Naleteli so na konjske stopinje in stopinje dveh odraslih ljudi, a sled se je na trdih tleh spet izgubila. Zveri niso čutili in ponekod se jim je zdelo, da vidijo otroške stopinje. Fantiča seveda ni bilo nikjer, ker ga je bil ubežni kralj seboj vzel.

Še dolgo so drvarjevi iskali sina in poizvedovali za njim, vendar nihče ga ni bil videl, nihče ni vedel zanj. Tudi niso mogli dognati, čigava naj bi bila najdenka, ker nikjer niso pogrešali deklice in ljudje tudi niso vedeli, da je ponoči skozi gozd bežal kralj s kraljico in hčerko.

Pri drvarjevih so za najmlajšim jokali, nazadnje so se pa utolažili. Človek ne more zmerom jokati.

»Bog nam je enega otroka vzel in drugega dal,« so dejali in obdržali najdenko pri sebi.

2.

Ubežni kralj je našel s kraljico in najdencem kraljevsko zavetje pri prijateljskem kralju sosedu. Vendar ne kralj ne kraljica nista nikomur zaupala, da sta na begu izgubila svoje dete. Bala sta se, da se mu ne bi kaj pripeti-

lo, če bi izvedel zanj hudobni kralj, ki si je bil prisvojil oblast.

Najdenca sta izdajala, oblačila in vzgajala za svojega sina in dobro se mu je godilo, posebno ker Bog kralju in kraljici ni dal več drugih otrok. Oba sta bila prepričana, da pride vse njuni hčeri prav, kar storita najdencu do brega.

Dobrot se človek hitro privači in v njih pozabi staro revščino. Otrok še posebno.

Kraljev najdenec je tudi kmalu pozabil svoje starše in brate in mislil, da sta kralj in kraljica njegov oče in njegova mati.

Ubežni kralj se je trudil, da bi dobil nazaj kraljestvo in prestol. Vendar včasih traja dolgo, predno dobra stvar zmaga. Hudobni kralj je ugrabljeno oblast trdo držal in drobnemu kralju se je vse ponesrečilo, kar je zasnoval.

Pri vsem tem je najdenec dorasel in po kraljevski vzgoji, ki jo je užival od mladih nog, se mu ni več poznalo, da je drvarjev sin. Po postavi, obrazu, hrabrosti, bistroumnosti in dostojanstvenem vedenju je še prekašal resnične kraljevske sinove. Nič čudnega, saj postanejo tudi zdaj v mestu vzrejeni in vzgojeni kmečki otroci dostikrat še bolj meščanski kakor rojeni meščani.

Drvarjevi najdenki se ni tako dobro godilo. Sicer je bilo pri hiši dosti starejših otrok, ki so jo vsi pestovali in razvajali, kar so jo mogli, vendar posebnih dobrot ni imela. Le-teh v drvarskih kočah ni in tudi niso z njo prišle, kakor se včasih v povestih bere. Ko je bila odrasla, je morala pač trdo delati in še daleč v šolo hoditi. (Dlje)

Ovetro:

Cvetni teden

Drugi v postu in pokori —
mi pa gremo v cvetni teden,
naše radosti je vreden.
Jutri vstanemo ob zori:
tam za loko ob potoku
vrba vsa je v máčicah,
vsa v svilenih dláčicah ...
šibje treba je izbrati,
da bo v butari košati
lva, dren in božji les,
zinzelen in bršljan vmes.
A v nedeljo gremo k fari,
da se po navadi stari
z butaro postávimo,
blagoslov dobávimo,
da bo ljubo domačijo
pred požarom leto in dan
Jezus varoval z Marijo
in pa sveti Florijan.

I. A. Krilov:

Britve*

Nekoč sem z znancom se sestal in rade volje

na poti z njim sem skupaj nočeval.
Zarana komaj sem oči si pomencal,
kaj vidim? — Znanca nekaj koljel...
Zasnula sva bila smeje se, brez skrbi,
a danes se mi mož kar ves drugačen zdi:

Zdaj vzklika, vzdihla, zdaj ječi...

»Priatelj, kaj ti je?« zavpijem,

»si mar bolan?« — »Oh, nič! ... Bradó si brijem...«

»Samó? ... Kakó? ... — Pogledam: revež moj

v zrcalo se solzan tako cmeravo pači,
ko da ga kdo iz kože vlačí...

Spoznal sem reve vzrok takoj.

»Ni čuda,« mu velim, »da solze liješ!

Pogleđi, prosim te: to pač

ni britev, a — sekač! ...

S tem se le mučiš, ne pa — briješ.»

»Oh, bratec, ne tajim,

da je bolj topa britev!

Kaj bi ne znal tegá, saj nisem tako plitev...

A z ostro bi se urezal, se bojim.»

»Priatelj moj, prepričan bodi,

da urežeš prej se z brtvo skrhano,

a varneje se boš obril z nabrušeno, — le spretno jo ti vodi!«

K povesti tej vam koj razlago dam:

So mnogi, ki — čeprav jih je priznati sram —

ljudi z razumom se bojió

in rajši tepce krog sebe trpijo!

* Iz knjige Krilov: »Bašnie, ki jo je poslovenil pok. Bogomil Vidovič. Glej današnje poročilo v rubriki »Knjige za vas«.

M. Lamutova:

Vse narobe

K čevljarju Bredka se odpravi
in zaupljivo mojstru pravi:

»Poglejte dobri mož,

kaj storil mi je brat —

likalniku odtrgal je podplat;

prerad se v moje delo vtika —

in mojim punčkam srajčke lika.»

Kar nič sočuten ni čevljar,

še smeje se in pravi:

»To bo popravil pa — klepar.«

Začudi Bredka se, domov hiti

in mamici ogorčena veli:

»Pomisli, kaj mi rekel je čevljar,

da bo popravil to — slepar!«

Boris Rihteršič:

Jakec

Siromašen je bil Jakec. Nikogar ni imel, ki bi bil zanj skrbel. Mati mu je umrla že pred tremi leti, da se je komaj še spominjal njenega obraza. Očeta pa ni poznal. Voja ga je vzela, ko je še ležal v zibelki.

Plašen je bil njegov obraz. Ljudi se je ogibal. Vedel je, da ga nihče ne mara, da je vsem v nadlego.

Preživljal se je s tem, da je hodil od hiše do hiše, kjer so mu dajali ostanke kosila in večerje. Časih pa je moral iti lačen spat v mrvo.

V šestem letu je bil. Da ne bi bil ljudem v nadlego, so se domenili občinski očete, da bo vaščanom pasel koze. Zato so mu morali dajati hrano.

Počasi se je tega dela navadil. Rad je plezal nad brezdni, rad je ležal na solncu. Le če koze ne bi bile tako podivjane! Venomer so uhajale stran, da jih je moral loviti.

Toda plašen je ostal še zmeraj tako kakor prej. Ni se mogel navaditi ljudi. Tako tuji so se mu zdeli vsi.

Nekega dne pa je izgubil kozo. Ni pazil in nenadoma je izginila. Iskal jo je vsepovsod. Naposled jo je odkril mrtvo v nekem prepadu.

Strah ga je prevzel. Vedel je, da bo tepen, ko pride v dolino. Zato se je bal, tako strašno bal...

Ko je prišel zvečer, je zbral koze. Povešene glave jih je odgnal v vas.

V začetku vasi jih je pustil in zbežal. Proti mestu.

Pusto je mesto in mrtvo. Strah je bilo Jakca, tesno ga je stisnilo okoli srca, ko je zagledal velike hiše in gladke ceste.

Mimo njega so hodili ljudje, toda komaj da jih je opazil. Plašno se jih je ogibal.

Lačen je bil. Vso noč je hodil in od prejšnjega jutra še ni nič jedel.

Zakostno je postal ob neki hiši. Snel je čepico in poprosil nekaj ljudi, ki so šli mimo...

Nihče se ni zanj zmenil. Le neka stara gospa mu je vrgla droben novc.

»Kaj se potepaš?« je zagodrnjala. Zbolelo ga je.

Pobesil je glavo in zajokal.

Potem je spet začel prositi.

»Lačen sem...«

Nikdo ni prišel. Grd človek in ga premeril od glave do nog.

»Kaj delaš?«

»Prosim,« je zajekal.

»Prosiš? Domov pojdi!«

»Ne morem.«

»Zakaj ne moreš? O, saj vem zakaj! Lažnjivec! Doma so te poslali, da pojdi beračit! Ali ne boš hitro izginil?«

Dvignil je roko, da bi ga udaril.

Jakec se je zdrznil. Potem je stisnil čepico k sebi in jel bežati, bežati!

»Čakaj, smrkovec,« je vpil grdi človek za njim.

Jakec se še ozreti ni upal. Zdelo se mu je, da hiti neznanec za njim, da ga bo udaril.

Da, uiti mu mora! Toda kam? Kam?

Bela cesta se sveti v daljavo. Vse polno ljudi je na njej.

Grdi človek za njim kriči.

Ali ne vpije: »Primate ga! Primate ga!«

Ne, ne smejo ga dobiti, Jakca. Odvedli ga bodo nazaj na vas. Tam pa bo tepen, ker se je koza ubila.

Ne, ne smejo ga dobiti.

Kam naj zbeži?

Široka je cesta. Čez njo pojde. Na drugi strani ni ljudi.

In zbežal je, toda sredi ceste se mu je zameglilo pred očmi. Padel je in ni mogel več vstati.

Tedaj je po cesti pridrvel avto. Zaškripale so zavore, toda bilo je že prepozno. Povožil ga je... Do mrtvega.

Tak je bil konec ubogega Jakca.

Gustav Strniša:

Preluknjani novc

Gospod je šel po cesti. Na zlati verižici je imel pritrjen skromen bakren novc. Pa je prihitel naproti deček z vozičkom in se na ovinku zadel vanj. Gospod je nekaj zagodrnjal in šel dalje, ni pa opazil, da se je njegova zlata verižica zapletla med veje butare, ki jo je peljal deček in se je novc odtrgal ter padel v blato.

Ko je gospod kasneje slučajno pogledal na uro, je opazil, da je izgubil preluknjani novc, ki mu je bil dragocen spomin, saj mu je rešil življenje. V vojski ga je namreč zadela krogla in obtičala v novcu, ki ga je imel v žepu, da je dobil samo neznatno rano.

Po cesti je med tem prišel postopač. Zagledal je novc, pobral ga je in se zasmejal:

»Preluknjani novc? Ta pač ni vreden niti pare!«

Zažvižgal je in ga zaničljivo vrgel stran.

Za njim je prikreval star berač. Tudí ta je zagledal novc in ga pobral. Ko je videl, da ima luknjo, ga je hotel zavreči, pa se je premislil in ga vtaknil v žep, ki je bil strgan. Novc je zdrknil skozi luknjo in se spet zatrkljal po cesti.

Tedaj se je vrnil deček, ki je peljal butaro. Zagledal je novc, razveselil se ga je in ga pobral:

»Doma imam različne kovinaste kose, ki sem jih našel na smetišču; dal bom zraven še ta novc in vse skupaj prodal!«

In res je bil novec še tisti dan pri starem kotlarju. Ko je stavec iskal med ropotijo bakrene odpadke, mu je novec zdrknil na tla in je obležal na smeteh, ki jih je kotlar vrget na smetišče.

Sosedovi otroci so brskali po smetišču. Našli so bakren novec in kar zavriskali so. Privezali so ga domačemu kužku okoli vratu, češ, naj ga nosi namestu pasje znamke.

Kužek je skakal pred hišo in zadovoljno renčal.

Pa je prav tedaj prišel mimo gospod, ki je izgubil preluknjani novec. S seboj je imel svojega velikega psa, krepkega Hektorja. Mali sosedov kuža je jel lajati nad njim. Pes se ni zmenil zanj. Ker mu pa ščene le ni dalo miru, je zarenčal in ga zgrabil za vrat, da ga je takoj minilo vse veselje.

Gospod je Hektorja poklical. Pes je pritekel in nekaj prinesel v gobcu.

»Daj sem!« je zakričal gospod.

Medtem so otroci zajokali in prosili gospoda, naj vrne novec, ki je bil privezan okoli vratu njihovega kužka.

Gospod je vzel psu novec iz gobca in se začudil:

»Viš ga! Moj preluknjani novec!«

Poklical je otroke in jih obdaril, novec je pa zadovoljno obesil nazaj na verižico, kjer ga nosi še danes, če ga ni že izgubil.

I. S. Turgenev:

Na morju

Potoval sem na neki majhni ladji iz Hamburga v London. Na ladji sva bila dva potnika: jaz in majhna opica, ki jo je poslal neki hamburški trgovec v dar svojemu londonskemu prijatelju.

Opica je bila z verigo privezana za klop na ladijskem krovu, neprestano se je preobračala in žalostno cvilila.

Kadarkoli sem šel tam mimo, mi je opica nudila svojo črno, hladno ročico in me je gledala z žalostnimi očmi, ki so bile slične človeškim. Kadarkoli sem jo zagrabil za roko, se je opica prenehala preobračati in tudi cvilila ni več.

Tišina. Morje se je razprostiralo kakor daleč je seglo oko nalik sivemu pregrinjalu. Pritisnila je megla, ki se je ovijala celo okoli vrhov jamborov in je z nekakšnim mehkočnim izhlapevanjem utrujala oči. Solnce je bilo v tej megli podobno blede-rdeči žogi in proti večeru je ta megla porumenela s čudnim tajinstvenim sijajem.

Pod ladijskim vijakom je nastajala

pena, bela kakor mieko, in se je pršeč razbijala v vijugaste proge ter se izgubljala nekje v megli.

Na krmu je neprestano zvonil -vonec tako žalostno, toda otožno kakor opičino cviljenje.

Sem in tja je skočil na morsko površino morski pes, se nato pripognil in spet izginil v globočini.

Kapitan, varuh ladje, pregret od solnca je kadal kratko pipo in pljuval v morje. Kadar sem ga kaj vprašal, je odgovarjal kratko in brezbržno in vrnil sem se moral — hote ali ne hote — k svojemu edinemu sopotniku — opici.

Sedel sem poleg nje. Takoj se je pomirila in mi ponudila svojo ročico.

Gosta megla nas je ovijala v svoj vlažni plašč. Zatopljena v negotove, temne misli sva sedela drug poleg drugega kakor dva sorodnika ali rojaka...

Zdaj se smejem... ali tedaj je v moji duši prevladoval povsem drugače občutek. Vsi smo otroci ene matere — in milo mi je bilo, ker se je uboga žival umirila in se tako zaupljivo in domače privila k meni, kakor k svojemu rojaku.

Kaj pišejo Jutroučki?

Pri nas imamo mucko, s katero se vsak dan igram. Zelo jo imam rad, ker je tako snažna. Nikoli je ne mučim in tudi jesti ji dajem.

Zdravko Jezernik, uč. III. razr. osn. šole v Trzinu.

Dragi striček! Dovolj, da ti tudi jaz napišem o svoji kokici. Nekega dne sem ji okrog noge privezal vrstico. Ona je seveda bežala, a jaz sem jo narahlo zopet potegnil k sebi. Dal sem ji ime Čučka in ji posvetil pesmico:

Dušan po dvorišču hodi,
pred seboj pa Čučko vodi.
Ej, kako je lepa Čučka ta,
njegova mala kokica.

Dušan Moškon, uč. III. razr. osn. šole v Središču ob Dravi.

Doma smo kmetje in imamo več živali. Najljubša med vsemi mi je konj. Ko nekoliko dorastem, si želim, da pojezdim z njim do bele Ljubljane, do »Jutrove« tiskarne. Tam bi si ogledal stroj, kjer se tiska naš preljubi mladinski list. Želel bi tudi spoznati spoštovanega strica Matice.

Karol Kavčič, uč. IV. razr. Nova vas št. 23, Žiri.

Naš kužek

Naš Svito fletkan kužek je,
Španjolček Springer zove se.
Telo pokriva rjava dlaka,
ušesa, glavo tudi taka.

Ko prideš, vedno te okrega:
»Hov, hov,« da daleč se razlega.
Ko te spozna, telo skrivi
in tačko v spravo pomoli.

Pa hišo čuva nam zvestó,
to je od njega pač lepó!
In vsako muco odpodi,
ki večkrat pride po kosti.

Jesen prišla bo, z njo pa lov,
bo Svito zajčke gonil: »Hov!«,
medvede, volke, vse zveri
bo strah pretresal do kosti.

Majda Kratnar, uč. II. razr. II. drž. real. gimn. v Ljubljani.

Moja najljubša žival je pes, ki ga imam zelo rada. Imenuje se Jupi in je volčje pasme. Ko grem iz šole, mi pride vedno naproti in skače okrog mene. Podnevi je privezan na verigi in sedi v svoji hišici. Kadar se gremo kopat, ga odvežem, da gre z nami. Ko mu vržem palčico v vodo, plava za njo in mi jo prinese. Ko je bil še majhen, je zadavil moje piščice, a zdaj se je že poboljšal. Ponoči nas zvesto čuva. Odkar ga imamo, še nismo bili okradeni. Zato ga imam zelo rada.

Ivanka Detiček, uč. II. razr. mešč. šole v Šoštanju.

Največje veselje imam s konjem. Kadar hočeva z bratom na izprehod, sedeva na voz in konj naju pelje po beli cesti. Smili se mi, ker mora težko vleči. Če ne dirja dovolj hitro, ga še brat požene. Če bi jaz imel konja, bi se vedno vozil z njim daleč, a ga ne bi nikoli pretepal.

Boris Gabron, uč. II. razr. deške osn. šole v Celju, Cesta na Dobravo, Gaberje.

Pri nas imamo lepo mucko,
ki ji Bibi je ime.
Vedno snaži si telesce,
ker pač čista mucka je.

Sreba mlekce dan za dnevom,
a meso tudi rada ima.
Sitna je in neugnana,
nikdar nam miru ne da.

Ljuba Kratnar, uč. V. razr. osn. šole v Kamniku.

Moje najljubše prijateljice so kokoši. Rada jih imam, ker so koristne. Dnevno pogledam v njihova gnezda, kjer najdem več jajc. Kadar se prikažem na dvorišču, kokodakajo, da jih moram nakrmiti. Zdaj valj naša kokla in se te mladeži še posebno veselim, ker bodo piščanci pogledali iz jajč ravno za prhe.

Marica Špeglič, učenka VII. razreda Celje, Cesta na Dobravo, Gaberje.

Pri nas imamo doma dve grlici, ki sta zelo ljubezni in prijazni živalci. Vedno sta židane volje. Podnevi in še celo ponoči prav lepo grulita, a znata se tudi smejati. Kadar oleteta gnezdece, jih prav rad gledam. Vse jima prid prav. Še moje nogavice bi odnesli, ako bi ne bile pretežke. Taki sta naši grlici.

Andrej Kamnar, uč. II. a. razr. I. deške mešč. šole v Ljubljani.

Imam rad psa, ki je koristna žival. Če pride kdo na dvorišča, laja tako dolgo, dokler ne pride kdo iz hiše. Ima zelo lepo dlako, rad hrusta kosti in pije vodo.

Jaro Šašel, uč. 7. razr., Ljubljana.

Dragi stric Matic! Napisati ti hočem nekaj o našem Ciciju. To je naš mucek. Včasih se potepa in ga ni po več dni. Kadar pride ponoči domov, mu moram odpreti in teče naravnost v svoj kotiček.

Dragica Metelko, uč. V. razr. Planina pri Rakeku št. 47.

Po gozdu sem hodil,
sem žvižgal in pel,
sem ptičko zagledal,
oh, rad bi jo vjel.

Je ptička zletela,
veselo zapela,
ne bodeš me fantič
ti vjel.

Pomlad se že bliža,
jaz v kletki ne bom,
ti fantič le pojdi
veselo na dom.

Karol Jerič, uč. III. razr. pri Sv. Kungundi na Pohorju.

Zakaj kazuar ne leta

(Pripovedka iz Avstraliije.)

V davnih časih je znal kazuar (ptičtekač, sorodnik noja) letati kakor vsi drugi ptiči. Zdaj pa ne more več in to se je zgodilo tako-le:

Nekega dne je deževalo zelo na gosto in kazuar je sedel na drevo, da bi po njem padale kaplje navzdol. Tedaj je prišel k njemu majhen ptiček in ga poprosil:

»Dedek, dvigni malo svoja krila, da se bom lahko pod njimi skril pred dežjem!«

Dobrosrčni kazuar je privodil in ptiček je zlezel pod njegova krila. Toda ta ptiček je bil zelo norčav. Trdno je privezal kazuarju krila k telesu. Ko je bil gotov, je dejal:

»Dedek, bodi tako ljubezniv, pa me pusti pod drugo krilo, tu že teče na mene!«

Kazuar mu je ugodil in ptiček - šalčivec mu je privezal k telesu tudi drugo krilo.

Ko je prenehalo deževati in je spet zasialo sonce, je zlezel ptiček izpod peruti in zaklical kazuarju: »Hajd, vzletiva malo, da se posušiva.«

ln vzletel je. Kazuar je hotel leteti za njim, toda hitro je opazil, da ne more, ker ima krila trdno privezana. Zaman se je trudil, da bi jih oprostil od niti. Padel je na tla. In odtlej kazuar ne leta več, ampak samo teka po tleh.

Knjige za Vas!

17. marca t. l. je umrl slovenski književnik in odlični prevajalec Bogomil Vdovič. Njemu smo dolžniki, da smo se bliže seznanili z velikim ruskim basnopiscem Ivanom Andrejevičem Krilovom. Prav za Veliko noč bo minilo leto dni, odkar je izšla knjiga Krilovljevih »Basní«, ki jih je tako mojstrsko prevedel pokojni Bogomil Vdovič. Predgovor h knjigi je napisal dr. Joža Glonar, in razen tega je tudi prevajalec sam v uvodu povedal nekaj besed o Krilovu.

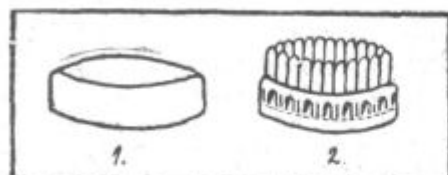
Krilov se je rodil 2. februarja 1768 v Moskvi kot sin siromašnega nižjega častnika. Zanimalo vas bo, da je Krilov že kot petnajstleten deček spisal opero »Kofejnica« (Vedeževalka iz kavnega usedka). Takrat ni še nihče slutil, da se bo razvil iz slabotnega dečka največji basnopisec, ki bo zaslovel daleč preko meja svoje domovine. Spisal je mnogo knjig in tudi nekaj gledaliških iger. Prvo zbirko basni je izdal l. 1808. In si stekel z njimi svetovni sloves. Njegove basni so polne naravnega humorja in tipične ruske dobrodušnosti. Krilov je umrl dne 9. novembra 1844 v Petrogradu.

Slovenski prevod Krilovljevih »Basní« vam toplo priporočamo. Knjiga je okrašena z avtorjevo sliko. Vezana je v okusno platno. Tisk je prijeten. Naročate jo lahko v tiskarni »Merkur« v Ljubljani.

Za spretnne roke

Pepelnik

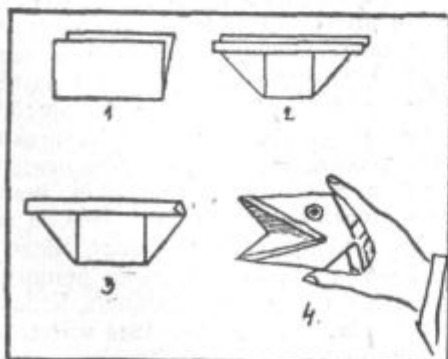
Atku ali pa stricu lahko naredite iz starih peres in koščka gline prav lep pepelnik. Pa tudi v druge namene se da uporabiti taka posodica, recimo za shranjevanje gumbov itd.

Iz gline si izgnetite ploščat hlebec, ki naj ima kakih 8 cm v premeru, debel pa naj bo 2 do 3 cm (1.). V ta hlebec vtisnete z robom primerno velike čaše plitek krog. Ob obsegu tega kroga zataknete tesno drugo ob drugem stara peresa. Pri tem pazite, da bodo vsa peresa enako globoko vtisnjena v glino. Posodica je gotova. Glinasti hlebec lahko okrasite tako, da s peresom vtisnete v obod hlebca razne okraske (2.). Potem dajte posodico sušiti blizu peči. Pepelniku lahko daste okroglo, štiri ali šestoglasto obliko, kar vam bo pač bolj všeč.

Žaba

Vzemite kos močnega papirja, ki naj bo 15x11 cm velik, pa ga zgubajte, kakor vam kažejo slike 1., 2. in 3. To je čisto lahko.

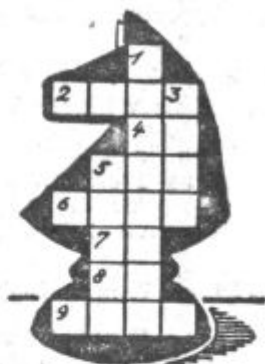

Žabo primete z dvema prstoma (4.). Če oba prsta malo stisnete, se zapro široka usta s krepkim »klap«, če pa malo popustite, spet široko zazijajo. Žabi lahko narišete tudi oči (4.), potem bo še lepša in bo klopotala v veselje vam in vašim mlajšim bratcem.

Križanka

»Šahovski konjiček«

Vodoravno: 2. Lunina mena. 4. Nikalnica. 5. Ptič. 6. Vodna rastlina. 7.

Površinska mera. 8. Pritrdilnica. 9. Ribiška potreščina.

Navpično: 1. Nasad. 3. Poljski sadež. 5. Kos lesa.

Rešitev križanke »Pomladni zvonar«

Vodoravno: 2. po, 3. bor, 4. trij, 5. rja, 6. brkač, 8. mana.

Navpično: 1. gorjača, 6. poljanec, 3. burka, 7. rman.

Sale za male

Janezek: »Tvoj oče je krojač in prav čudno je, da ti dovoli z raztrgano obleko tekati sem in tja?«

Karlek: »Tvoj oče je zobozdravnik, a tvoj mali bratec navzlic temu še nima zob?«

★

»Gospa Zajčeva zdaj na pol žaluje,« pravi mamica in štiriletna Rezika to sliši. Takoj se oglasi zvedavo:

»Zakaj neki pa ima polovično žalovanje? Je mar morda kdo v njih rod-bini samo na pol mrtev?«

★

Mamica pravi Janezku in Marički: »Kako pa to, da sedita danes tako tiho.«

»Atek je zaspal,« odgovarjata otroka.

»To sta pa res pridna, da sedita tako tiho.«

»Mamica, saj samo čakava, kaj se zgodi, ko mu cigareta dogori do prstov!«